1534a/16.09.2026

**Parlamentul României**
**SENAT**

**INTERPELARE**

---

| | |
|---|---|
| Adresată: | **Ministerului Culturii**<br>**Domnului ministru Demeter András István** |
| De către: | **Gheorghe ȘTEFĂNACHE, senator**<br>**Circumscripția electorală nr. 18 – Galați** |
| Data întrebării: | **16.09.2026** |

---

**PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL, ARTISTIC ȘI ARHEOLOGIC ÎN CADRUL PROIECTULUI „REVITALIZAREA TURISMULUI ÎN GALAȚI PRIN VALORIFICAREA DURABILĂ A ELEMENTELOR DE PATRIMONIU CULTURAL ȘI NATURAL DE PE FALEZA DUNĂRII”**

**Stimate domnule ministru,**

În exercitarea mandatului parlamentar și a atribuțiilor conferite de Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, vă adresez prezenta interpelare având în vedere situația generată de debutul lucrărilor de anvergură din cadrul proiectului „Revitalizarea turismului în Galați prin valorificarea durabilă a elementelor de patrimoniu cultural și natural de pe Faleza Dunării”.

Proiectul, aflat în faza de execuție din luna august 2026, vizează un amplasament de aproximativ 19,8 ha pe Faleza Dunării din Galați și presupune intervenții de amploare: foraje adânci cu piloți forați tangenți până la cota de -35,00 m, rețele subterane pe cca. 88,6 km, decaparea a peste 39.000 mp de îmbrăcăminți betonate, lucrări de sistematizare verticală, precum și intervenții directe asupra colecției de sculpturi în metal realizate în cadrul Taberelor de Sculptură din anii 1976–1977 și 1991.

Ca urmare a adresei nr. 147/24.08.2026, Direcția Județeană pentru Cultură (DJC) Galați ne-a comunicat, prin răspunsul nr. 1215/03.09.2026, că au fost emise Avizul Ministerului Culturii nr. 29/MFP/348/09.10.2023, la propunerea Comisiei Naționale a

Monumentelor de For Public, și Avizul DJC Galați nr. 23/Z/10.08.2023, în baza consultării Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10 Buzău.

Analizând în detaliu conținutul răspunsului primit de la DJC Galați, constatăm o serie de vulnerabilități majore, omisiuni și interpretări restrictive ale cadrului legal, cu potențialul de a prejudicia grav și ireversibil patrimoniul cultural:

**Inadvertențe privind numărul monumentelor de for public:** În timp ce documentația aprobată prin Acordul de mediu menționează intervenții asupra a 28 de monumente, DJC Galați a identificat și inventariat doar 24 de monumente în cadrul proiectului, fără a clarifica situația celorlalte patru lucrări de artă monumentală, statutul juridic al acestora și regimul de protecție aplicabil.

**Absența specialiștilor atestați pentru restaurarea sculpturilor în metal:** La întrebarea punctuală privind atestarea persoanelor care vor efectua „reconfigurarea soclurilor și revopsirea elementelor", DJC Galați precizează că „legislația în domeniu nu prevede obligativitatea executării lucrărilor [...] de către specialiști / experți acreditați de Ministerul Culturii, întrucât acestea nu au statut de monumente istorice". Această abordare ridică serioase semne de întrebare cu privire la protejarea ansamblului de sculptură monumentală din metal, care include opere semnate de George Apostu, Liviu Russu, Silviu Catargiu, Ingo Glass, Aurel Vlad și alți artiști, în condițiile în care intervențiile asupra acestora presupun operațiuni susceptibile să afecteze materialul, aspectul și integritatea artistică a lucrărilor.

**Declinarea responsabilității privind protecția pe șantier:** Deși se execută foraje, excavații și alte lucrări de amploare în proximitatea operelor de artă, DJC Galați susține că „orice măsură de protecție [...] intră în grija executantului", fără ca, potrivit răspunsului transmis, instituția să fi efectuat verificări de specialitate la debutul șantierului.

**Protecția patrimoniului arheologic în zona construită protejată:** Deși amplasamentul face parte din Zona Construită Protejată a municipiului Galați (ZIR 12, SIR 21b, conform HCL nr. 63/2015), iar proiectul presupune lucrări ample în subsol, inclusiv piloți forați până la 35 m adâncime și realizarea unor rețele subterane extinse, DJC Galați a răspuns „Nu este cazul" la întrebările privind descărcarea de sarcină arheologică și supravegherea arheologică, motivând că avizul emis în urma consultării CZMI nr. 10 Buzău a fost acordat „fără condiții". În aceste circumstanțe, considerăm necesară clarificarea temeiului juridic și tehnic în baza căruia nu au fost impuse măsuri de protecție a patrimoniului arheologic, inclusiv prin raportare la prevederile OG nr.

43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.

Față de aceste aspecte, vă solicit formularea unui punct de vedere oficial al Ministerului Culturii și clarificarea următoarelor aspecte:

**I. Privind patrimoniul de for public și sculpturile de pe Faleza Dunării**

**1. Calitatea și competența profesională a executanților:** Care este poziția oficială a Ministerului Culturii cu privire la susținerea DJC Galați potrivit căreia intervențiile asupra sculpturilor din metal de for public pot fi realizate fără participarea unor specialiști sau restauratori atestați de Ministerul Culturii, în considerarea faptului că acestea nu au statut de monument istoric? Impune Avizul nr. 29/MFP/348/09.10.2023 cerințe specifice, condiții tehnice sau metodologii privind curățarea, tratarea anticorozivă și refacerea stratului de protecție al acestor opere de artă?

**2. Procedura de relocare a sculpturii „Narcis" (Gheorghe Turcu, 1976):** Care sunt condițiile tehnice și artistice stabilite prin Avizul nr. 29/MFP/348/09.10.2023 pentru demontarea și reamplasarea acestei lucrări? Există un proiect tehnic sau o documentație de specialitate privind demontarea, transportul, conservarea, ancorarea și reamplasarea sculpturii și, în caz afirmativ, de cine a fost aceasta elaborată și avizată?

**3. Situația discrepanței numerice:** Cum explică Ministerul Culturii discrepanța dintre cele 28 de monumente menționate în documentația aferentă proiectului și cele 24 identificate și inventariate de DJC Galați? Care este situația celorlalte patru lucrări și ce măsuri se impun pentru clarificarea statutului și protejarea acestora?

**4. Clasarea de urgență:** Având în vedere valoarea artistică și memorială a ansamblului rezultat în urma Taberelor de Sculptură din Galați – edițiile 1976, 1977 și 1991 –, a fost analizată sau are în vedere Ministerul Culturii inițierea procedurii de clasare a acestui ansamblu în Lista Monumentelor Istorice, inclusiv, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, prin procedura de clasare de urgență?

**II. Privind patrimoniul arheologic și avizarea în zonele construite protejate**

**5. Legalitatea lipsei supravegherii arheologice:** În contextul unor lucrări de infrastructură care presupun foraje de până la 35 m adâncime și intervenții extinse în subsol pe un amplasament de aproximativ 20 ha, situat în perimetrul unei zone

construite protejate a municipiului Galați, consideră Ministerul Culturii legală și justificată neimpunerea supravegherii arheologice și a procedurii de descărcare de sarcină arheologică? Vă solicit să indicați temeiul juridic și tehnic concret al acestei soluții, inclusiv prin raportare la prevederile OG nr. 43/2000.

**6. Reanalizarea avizului DJC Galați nr. 23/Z/10.08.2023:** Are în vedere Ministerul Culturii verificarea sau reanalizarea condițiilor în care a fost emis Avizul DJC Galați nr. 23/Z/10.08.2023, în urma consultării Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr. 10 Buzău, având în vedere că acesta nu cuprinde condiționări privind cercetarea arheologică preventivă sau supravegherea arheologică, în raport cu natura și amploarea intervențiilor prevăzute prin proiect?

**III. Privind controlul și monitorizarea șantierului**

**7. Controlul de specialitate:** Având în vedere că, potrivit răspunsului transmis, DJC Galați nu a efectuat verificări de specialitate la începerea lucrărilor și a precizat că măsurile de protecție a operelor de artă revin executantului, are în vedere Ministerul Culturii efectuarea unui control de specialitate pe șantierul Falezei Dunării, prin structurile competente, pentru verificarea stadiului lucrărilor, a stării de conservare a sculpturilor, a modului în care sunt respectate condițiile stabilite prin avize și, după caz, a măsurilor necesare pentru protejarea patrimoniului arheologic?

Vă solicit ca răspunsul Ministerului Culturii să fie formulat punctual pentru fiecare dintre aspectele și întrebările de mai sus și să fie transmis, în format electronic, la adresa

Vă mulțumesc pentru colaborarea instituțională.

Cu deosebită considerație,
**Senator Gheorghe ȘTEFĂNACHE**